

ШЛЯХИ ОПТИМІЗАЦІЇ ПРОЦЕСІВ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ФОНДОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ

Еш С.М., Гречко О.

Охарактеризовано проблеми розвитку та становлення фондового ринку як складової фінансового ринку України. Розглянуто сутність шляхів оптимізації державного регулювання фондового ринку. Проаналізовано основні завдання державного регулювання.

Ключові слова: *оптимізація, шляхи оптимізації, державне регулювання, фінансовий ринок, фондовий ринок.*

В сучасних умовах у розвитку фінансового ринку України важливим є дослідження оптимального механізму формування і розроблення теоретико-методологічних основ і практичних рекомендацій, спрямованих на удосконалення механізму державного регулювання фондового ринку в Україні.

Вітчизняний фондовий ринок не виконує функції переливання капіталів, не створює умов для прискорення науково-технічного прогресу та вдосконалення на цій основі виробництва. Причиною такого становища є недостатня регулююча роль держави, яка мала б не лише виробити загальні правила з урахуванням досвіду Європи, але й проявити вимогливість до суб'єктів фондового ринку, створити єдиний державний реєстр корпоративних прав, стимулювати концентрацію торгівлі на біржовому ринку. За цих умов кожний суб'єкт ринку діяв би у межах правил і, дбаючи про власні інтереси, змушений був би турбуватись також і про суспільний інтерес.

Крім того у багатьох випадках існуючі саморегулювні організації (СРО) спрямовують свої зусилля на лобювання інтересів своїх членів – професійних учасників фондового ринку. Водночас кількісне зростання та якісне ускладнення фондового ринку зумовлює об'єктивну потребу в задіяні потенціалу СРО для розвитку належного саморегулювання як в частині посилення ролі та участі операторів фондового ринку у його подальшій розбудові, так і стосовно підвищення ефективності взаємодії СРО і державного регулятора.

Це потребує вжиття додаткових заходів щодо удосконалення механізмів функціонування ринку цінних паперів в Україні відповідно до міжнародних стандартів та створення ефективної системи регулювання фондового ринку силами саморегулювних організацій, визначивши їм відповідні повноваження, обов'язки та межі відповідальності.

Головним аргументом на користь державного регулювання фондового ринку України є необхідність оперативного вирішення проблем, передусім у випадках, коли діяльність учасників цього ринку не забезпечує надходження у необхідних обсягах фінансових ресурсів до ділових одиниць. Розумне поєднання ринкових і державних регуляторів дає можливість реалізувати цілі розвитку фондового ринку України, недостатній розвиток якого гальмує інвестиційні процеси, стримує структурну перебудову вітчизняної економіки, що унеможлиблює підвищення її конкурентоспроможності.

Забезпечити становлення фондового ринку, уникнувши хаосу та стихійних руйнівних процесів, що відкидають економіку країни далеко назад, може тільки держава. Саме вона, володіючи чіткою стратегією і програмою реформування та використовуючи весь арсенал існуючих в її розпорядженні засобів, здатна у найкоротші терміни і з найменшими втратами створити умови для становлення цивілізованого фондового ринку.

В таких умовах на державному рівні необхідно створювати комфортні умови для інвестування в інноваційні товари та послуги. Державне регулювання фондового ринку в різних країнах світу має спрямовуватись на залучення зарубіжних інвестицій, а тому приймає характер конкурентної боротьби за інвестора між урядами і законодавством різних країн. В цьому аспекті проявляється на рівні урядів впровадження програм захисту для фінансових і реальних інвестицій та оптимізація макропоказників, що спрямоване на покращення сприйняття країни у світі.

В процесі дослідження було визначено, що до основних завдань державного регулювання та нагляду на фондовому ринку необхідно віднести: удосконалення механізмів регулювання фондового ринку; посилення повноважень та відповідальності саморегульованих організацій; забезпечення популяризації фондового ринку та інші.